

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KATOWICACH

LKA.410.9.1.2024

Pan
St. bryg. Wojciech Kruczek
Śląski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej

Komenda Wojewódzka
Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach
ul. Wita Stwosza 36
40-042 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/030 – Przygotowanie do działań specjalistycznych grup ratowniczych
Państwowej Straży Pożarnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach ¹ , ul. Wita Stwosza 36, 40-042 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	st. brygadier Wojciech Kruczek, Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej ² , od 12 lutego 2024 r. W okresie od 1 lutego 2024 r. do 11 lutego 2024 r. pełniący obowiązki Śląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej. Poprzednio, w okresie od 17 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2024 r., funkcję kierownika jednostki pełnił mł. bryg. Jacek Kleszczewski.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja specjalistycznych grup ratowniczych³ w poszczególnych dziedzinach ratownictwa, w tym na czas wprowadzania stanów nadzwyczajnych.2. Stan kadrowy, organizacja szkolenia i kwalifikacje strażaków ratowników SGR.3. Wyposażenie SGR i strażaków ratowników.4. Utrzymywanie przez SGR nominalnej gotowości operacyjnej.5. Sprawowanie przez komendanta wojewódzkiego PSP nadzoru nad przygotowaniem i funkcjonowaniem SGR.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Kontrolą objęto również dokumenty wytworzone wcześniej, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Katarzyna Gradzik, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKA/109/2024 z 14 maja 2024 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: KW PSP lub Komenda.

² Dalej także: Śląski Komendant lub Komendant.

³ Dalej także: SGR lub grupa/grupy.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Komendant Wojewódzki prawidłowo zorganizował na terenie województwa śląskiego specjalistyczne grupy ratownicze⁶, które zostały utworzone w liczbie oraz na poziomie gotowości operacyjnej zgodnej z Rozkazem nr 4 Komendanta Głównego PSP z dnia 9 lutego 2022 r., przy czym do dnia zakończenia kontroli SGPR „Jastrzębie-Zdrój” nie osiągnęła (zaplanowanego do stycznia 2023 r.) docelowego poziomu gotowości operacyjnej „USAR Poland”. Dla województwa śląskiego sporządzono analizy: zagrożeń, zabezpieczenia operacyjnego, gotowości operacyjnej oraz plan ratowniczy, które uwzględniały działalność SGR, w tym obszary pozostające pod ich ochroną. Komendant wyznaczył wojewódzkich koordynatorów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa specjalistycznego, którzy posiadali kwalifikacje umożliwiające realizację zadań związanych z koordynacją działań w odpowiednich zakresach ratownictwa.

W Komendzie na bieżąco monitorowano gotowość operacyjną SGR oraz sprawowany był odpowiedni nadzór nad grupami. Planowano i przeprowadzano inspekcje tych jednostek. Pomimo takich działań, wystąpiły przypadki długotrwałej obniżonej gotowości operacyjnej niektórych SGR, przy czym wynikały one głównie z przyczyn kadrowych (m.in. z konieczności uwzględniania przerw w pracy ratowników nurków) oraz z koniecznych przerw w eksploatacji pojazdów (awarie, serwisy). Ponadto stwierdzono przypadki braków w wyposażeniu grup.

W okresie objętym kontrolą organizowano szkolenia i ćwiczenia ratownicze, jednak działania te nie zapewniły pełnego, zgodnego z wymaganiami, przeszkolenia strażaków ratowników większości grup.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Regulacje prawne i organizacja funkcjonowania SGR na terenie województwa

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Komenda była zakwalifikowana do I kategorii komend wojewódzkich⁸. Na terenie województwa śląskiego została utworzona Śląska Brygada Odwodowa⁹ stanowiąca odwód operacyjny Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach. W skład ŚBO wchodziło 12 specjalistycznych grup ratowniczych, które powstały w oparciu o rozkazy odpowiednich komendantów powiatowych (miejskich) PSP oraz działały na mocy Rozkazu nr 4 Komendanta

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: SGR.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lipca 2006 r. w sprawie ramowej organizacji komendy wojewódzkiej i powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 435). Kategoria I – komendy wojewódzkie w województwach o liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 2,5 mln.

⁹ Dalej: ŚBO. ŚBO stanowi element Centralnego Odvodu Operacyjnego, dalej: COO. W okresie objętym kontrolą powołanie ŚBO nastąpiło na podstawie rozkazów Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej: Rozkaz Nr 1.2023 z 19 stycznia 2023 r. i Rozkaz Nr 1.2024 z 17 stycznia 2024 r., oba w sprawie powołania, organizacji oraz zasad dysponowania Śląskiej Brygady Odwodowej.

Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie organizacji centralnego odvodu operacyjnego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego¹⁰:

w zakresie ratownictwa wodno-nurkowego:

- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego¹¹ „Bytom” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B,C¹²;
- Specjalistyczna Grupa Sonarowa¹³ „BYTOM” – standard gotowości operacyjnej SGS;

w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego:

- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego¹⁴ „Bielsko-Biała” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B;
- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego „Częstochowa” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A;
- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego „Gliwice-Łabędy” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,D;
- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego „Katowice-Piotrowice” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B,C,E;

w zakresie ratownictwa wysokościowego:

- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego¹⁵ „Radzionków” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B;
- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego „Jastrzębie-Zdrój” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A;

w zakresie ratownictwa technicznego:

- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Technicznego¹⁶ „Dąbrowa Górnicza” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B;
- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Technicznego „Bielsko-Biała” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A;

w zakresie działań poszukiwawczo-ratowniczych:

- Specjalistyczna Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza¹⁷ „Jastrzębie-Zdrój” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A,B,C;
- Specjalistyczna Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza „Radzionków” – nominalny poziom gotowości operacyjnej – A.

Ponadto na terenie województwa śląskiego, zgodnie z Rozkazem nr 4 (załącznikiem Wykaz oddziałów i poddziałów centralnego odvodu operacyjnego do sformowania z sił i środków krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego) oraz Krajowym planem rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej na lata 2022-2024¹⁸ (wykazem jednostek tworzących SGRT), w ramach jednostki

¹⁰ Dz. Urz. KG PSP poz. 5; dalej: Rozkaz nr 4. Rozkaz ten został zmieniony kolejnymi rozkazami (nr 54 z dnia 29 grudnia 2022 r. i nr 64 z dnia 29 grudnia 2023 r.) Komendanta Głównego PSP zmieniającymi rozkaz w sprawie organizacji centralnego odvodu operacyjnego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

¹¹ Dalej także: SGRW-N.

¹² W zależności od możliwości realizowania zadań ratowniczych, liczebności dostępnych ratowników i ich kwalifikacji oraz wyposażenia technicznego, stosowano oznaczenia literowe (np. A, B, C) określające kolejne poziomy gotowości operacyjnej w poszczególnych dziedzinach ratownictwa. Dla specjalistycznych grup sonarowych wyznaczono jeden standard gotowości operacyjnej.

¹³ Dalej także: SGS.

¹⁴ Dalej także: SGRChem-Eko.

¹⁵ Dalej także: SGRW.

¹⁶ Dalej także: SGRT.

¹⁷ Dalej także: SGPR.

¹⁸ Dalej także: Krajowy plan rozwoju.

ratowniczo-gaśniczej¹⁹ Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie, funkcjonowała SGRT „Szkoła Częstochowa” z nominalnym poziomem gotowości operacyjnej – A. Grupa włączona była do ogólnopolskiej sieci ratownictwa specjalistycznego oraz do centralnego odvodu operacyjnego.

(akta kontroli str. 87-90, 202-213, 226-245)

W Krajowym planie rozwoju zaplanowano rozwój SGPR „Jastrzębie-Zdrój” i docelowy poziom gotowości operacyjnej „USAR Poland”, do osiągnięcia w terminie – 01.2023. Do dnia zakończenia kontroli grupa nie osiągnęła tego poziomu.

Komendant wyjaśnił: *Deklarowany w „Krajowym planie sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego PSP na lata 2022-2024” przez SGPR Jastrzębie-Zdrój poziom USAR Poland zostanie osiągnięty po doposażeniu 30 ratowników w sprzęt indywidualny oraz wykonaniu szczepień ochronnych na potrzeby prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych w ramach USAR Poland. W chwili obecnej 9 ratowników SGPR „Jastrzębie Zdrój” jest wyposażonych w niezbędny sprzęt oraz posiada aktualne szczepienia, a tym samym spełnia wymagania w ramach USAR Poland. Termin realizacji projektu uwarunkowany jest od pozyskania niezbędnych środków finansowych, a także uzależniony od czasu wymaganego do „wyszczepienia” funkcjonariuszy deklarujących chęć udziału w działaniach międzynarodowych w ramach pododdziału USAR.*

W związku z powyższym osiągnięcie poziomu gotowości USAR Poland przez SGPR Jastrzębie-Zdrój możliwe będzie po pozyskaniu zewnętrznych środków finansowych jednak nie wcześniej niż w 2025 roku. W chwili obecnej szacunkowy koszt osiągnięcia docelowego poziomu USAR wynosi ok. 500 000 zł.

(akta kontroli str. 224-245, 1233, 1239)

Jak wyjaśnił Komendant: *Obecnie wszystkie funkcjonujące SGR w województwie śląskim, utworzone i powołane zostały przed obecnie obowiązującymi zasadami organizacji ratownictwa specjalistycznego w ksrg. Natomiast na podstawie aktualnej analizy zabezpieczenia operacyjnego nie stwierdza się konieczności tworzenia dodatkowych Specjalistycznych Grup Ratownictwa na terenie województwa śląskiego.*

W okresie objętym kontrolą nie wprowadzono żadnych zmian w sieci SGR. Obecnie w KG PSP trwają prace nad aktualizacją Krajowego Planu Sieci Ratownictwa Specjalistycznego.

Komendant nie wnioskował także o odstępstwa do zasad dla poszczególnych SGR z terenu województwa.

(akta kontroli str. 216)

Plan ratowniczy dla województwa śląskiego²⁰ obok m.in. wykazu zadań realizowanych przez specjalistyczne grupy ratownicze (w podziale na wszystkie grupy), zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego²¹ wymieniał wszystkie SGR województwa śląskiego²², w rodzaju i poziomie gotowości operacyjnej zgodnej, co do zasady, z Rozkazem nr 4 oraz graficznie przedstawiał obszary chronione, zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie KSRG. W przypadku SGRChem-Eko „Katowice Piotrowice”, w zestawieniu tabelarycznym wymieniającym SGR ratownictwa

¹⁹ Dalej także: JRG.

²⁰ Dalej: Plan ratowniczy.

²¹ Dz. U. poz. 1737, dalej: rozporządzenie w sprawie KSRG.

²² Dwanaście SGR oraz SGRT „Szkoła Częstochowa”.

chemicznego i ekologicznego, w kolumnie *Uwagi/np. dotyczące gotowości operacyjnej*, określono poziomy A,B,C,D,E, a zgodnie z Rozkazem Nr 4 oraz *Krajowym planem rozwoju* dla tej SGR wyznaczono poziom gotowości operacyjnej jako A,B,C,E. Niezgodność tę Komendant wyjaśnił błędem edytorskim.

(akta kontroli str. 33-199, 1231)

W okresie objętym kontrolą dla województwa śląskiego zostały sporządzone analizy: zagrożeń, gotowości operacyjnej oraz zabezpieczenia operacyjnego, które zawierały m.in.:

- ogólną charakterystykę województwa, w tym rodzaje występujących w nim zagrożeń i adekwatnego do nich rozmieszczenia i rodzaje SGR – analiza zagrożeń;
- gotowość operacyjną, czas przyjazdu na miejsce zdarzenia SGR, rodzaje zagrożeń występujących na terenie województwa, organizację ŚBO w ramach COO, w tym poszczególnych SGR (obszary pozostające pod ich ochroną) – analiza gotowości operacyjnej/zabezpieczenia operacyjnego.

(akta kontroli str. 246-722)

1.2. W Komendzie Wojewódzkiej nie przeprowadzono odrębnych analiz stopnia zagrożenia na czas wprowadzania stanów nadzwyczajnych/stanu wojennego. Komendant wyjaśnił: *Nie analizowano (prognozowano) stopnia zagrożenia na obszarze województwa w przypadku wojny oraz adekwatnych do tego zagrożenia potrzeb ksrg. Śląski Komendant Wojewódzki PSP analizuje stan bezpieczeństwa województwa w zakresie zadań realizowanych przez Państwową Straż Pożarną zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2024 r., poz. 127 – art. 12 ust. 5 pkt 13).*

Podał także: *Śląski Komendant Wojewódzki PSP organizuje funkcjonowanie ksrg na terenie województwa zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej oraz z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. (...). Przedmiotowe regulacje prawne nie odnoszą się do funkcjonowania ksrg w okresie stanu wojennego.*

(akta kontroli str. 216-218)

1.3. W okresie objętym kontrolą współpraca transgraniczna została uregulowana w:

- w Instrukcji Metodycznej dla Jednostek Straży Pożarnej biorących udział w pomocy wzajemnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Czeskiej (pkt 5);
- w Planie Ratowniczym, w którym określone są zadania dla SGR wszystkich dziedzin ratowniczych (pkt II, ppkt 1, 2, 3, 4, 5). W punkcie III tego planu (*Zbiór zalecanych procedur i zasad ratowniczych wynikających z zadań realizowanych przez podmioty ksrg*) znajdują się następujące uregulowania wewnętrzne, które określają procedury dysponowania tych grup do działań, w tym w ramach współpracy transgranicznej:

- Instrukcja metodyczna dla jednostek straży pożarnej biorących udział w pomocy wzajemnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Czeskiej;
- Porozumienie między Śląskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a Dyrektorem Krajowego Korpusu Pożarniczo-Ratowniczego w Żylinie o współpracy i wzajemnej pomocy;
- Zasady udziału jednostek straży pożarnej Republiki Czeskiej (jednostki HZS) w zabezpieczeniu operacyjnym odcinka autostrady A1 (od granicy państwa w Gorzyczkach do Węzła Autostradowego Mszana w Mszanie);
- Szczegółowe zasady współpracy jednostek straży pożarnej województwa śląskiego i morawsko-śląskiego biorących udział w pomocy wzajemnej.

W obszarze współpracy transgranicznej przewidziano udział SGR w ramach KSRG /Zintegrowanego Systemu Ratowniczego w zakresie zależnym od umiejscowienia nadzwyczajnego zdarzenia w stosunku do granicy między umawiającymi się stronami (pkt 4 *Szczegółowych zasad współpracy jednostek straży pożarnej województwa śląskiego i morawsko-śląskiego biorących udział w pomocy wzajemnej*).

Republika Czeska zadeklarowała siły i środki adekwatne do rodzaju zagrożenia, w tym:

- ratownictwa technicznego,
- ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- ratownictwa wodno-nurkowego,
- ratownictwa wysokościowego,
- innych zdarzeń.

W okresie objętym kontrolą SGR województwa śląskiego nie uczestniczyły w działaniach ratowniczych na obszarze państw sąsiednich. Specjalistyczne jednostki ratownicze państw sąsiednich nie prowadziły działań ratowniczych na terenie Polski.

(akta kontroli str. 216-221, 352-411)

1.4. Dla każdego rodzaju SGR Komendant wyznaczył²³ wojewódzkich koordynatorów. Wyznaczeni koordynatorzy posiadali wykształcenie pożarnicze oraz posiadali wymagane kwalifikacje (odpowiednio do wymogów określonych dla koordynatorów ratownictwa wysokościowego oraz wodno-nurkowego). Każdy z koordynatorów ukończył szkolenia z zakresu rodzaju ratownictwa, które koordynował.

Koordynatorzy byli pracownikami Wydziału Planowania Operacyjnego w Komendzie, w sekcji Planistyki i Ratownictwa Specjalistycznego. Ich obowiązki obejmowały realizację zadań z zakresu organizacji, funkcjonowania i nadzoru KSRG na obszarze województwa, a także koordynacji ratownictwa specjalistycznego.

Współpraca wojewódzkich koordynatorów z właściwymi koordynatorami w poszczególnych dziedzinach ratownictwa wyznaczonymi w Komendzie Głównej PSP, dotyczyła spraw bieżących oraz aktualizacji Krajowego planu rozwoju.

(akta kontroli str. 220-225)

1.5. Do trudności i ograniczeń w realizacji zadań związanych z organizacją i funkcjonowaniem SGR, Komendant zaliczył:

1. *Problem finansowania - zgodnie z Zasadami organizacji ratownictwa specjalistycznego poszczególnych dziedzin, Komendant Wojewódzki współuczestniczy w utrzymaniu danej grupy. Od 2020 roku zaktualizowano wszystkie Zasady organizacji ratownictwa specjalistycznego, które wymagają wymiany sprzętu, zakup nowego sprzętu oraz pojazdów będących na wyposażeniu grup. Zmiany te wygenerowały znaczące potrzeby finansowe.*

2. *Problem motywacji funkcjonariuszy – brak dedykowanego systemu motywacyjnego dla członków SGR uwzględniającego dodatkowe czynności wykonywane w służbie a także wynikającą z tego konieczność podnoszenia umiejętności i zdobywania kwalifikacji uprawniających do wykonywania działań specjalistycznych.*

(akta kontroli str. 1077)

²³ Zarządzeniem Nr 11.2022 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 12 stycznia 2022 r. oraz Zarządzeniem Nr 189.2023 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 9 listopada 2023 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Śląskiego Komendanta w zakresie organizacji SGR na terenie województwa śląskiego. W okresie objętym kontrolą dla województwa śląskiego zostały sporządzone plan ratowniczy oraz analizy: zagrożeń, gotowości operacyjnej oraz zabezpieczenia operacyjnego. Komendant wyznaczył do pełnienia funkcji wojewódzkich koordynatorów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa.

OBSZAR

2. Stan kadrowy, organizacja szkolenia i kwalifikacje ratowników SGR

Opis stanu
faktycznego

2.1. Analiza liczebności poszczególnych SGR wykazała, że poza jednym przypadkiem, liczba strażaków ratowników grup odpowiadała wymogom ustalonym w tym zakresie w zasadach organizacji właściwych dla danej dziedziny ratownictwa. Liczebność faktyczna²⁴ SGRChem-Eko „Katowice Piotrowice” wynosiła 76 członków grupy i była mniejsza o osiem osób od minimalnej liczby ratowników chemicznych. W całym okresie objętym kontrolą liczebność tej SGR nie była powodem obniżenia jej poziomu gotowości operacyjnej.

(akta kontroli str. 742-877)

Komendant wyjaśnił: *Jednostka ratowniczo-gaśnicza w Katowicach-Piotrowicach, na bazie której utworzona jest SGRChem Katowice-Piotrowice posiada stan zatrudnienia 76 funkcjonariuszy. Liczba 84 ratowników wynika ze zsumowania minimalnej ilości ratowników na poziomach A, B i C gotowości operacyjnej wynikających z „Zasad organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w ksrg” z listopada 2021 r. Niemniej jednak, zgodnie z pkt 3.4.O. obowiązujących „Zasad organizacji ratownictwa chemicznego i ekologicznego w ksrg” z listopada 2021 r. „jeżeli liczba strażaków lub ratowników w SGRChem jest wystarczająca do spełnienia warunków gotowości operacyjnej, grupa nie musi spełniać warunku liczebności minimalnej”. Minimalny stan osobowy poziomu grupy ABC w celu zapewnienia gotowości operacyjnej wynosi 14 ratowników. Warunek ten jest spełniony w SGRChem Katowice-Piotrowice.*

(akta kontroli str. 742-877)

2.2. Strażacy ratownicy wszystkich SGR uczestniczyli w szkoleniach/ćwiczeniach specjalistycznych i zawodowych, organizowanych zarówno przez właściwą dla miejsca zatrudnienia strażaka komendę miejską (powiatową), jak i inne komendy, w tym Komendę Wojewódzką, tj.:

- strażacy SGRW-N „Bytom” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego: w 59 w 2023 r. oraz w 16 w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 31-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od jednego do 14;
- strażacy SGS „Bytom” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych sonarowych: w 30 w 2023 r. oraz w siedmiu w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 21-osobowego składu) uczestniczących w jednym szkoleniu wynosiła od czterech do siedmiu;

²⁴ Według stanu na 30 czerwca 2024 r.

- strażacy SGRChem-Eko „Bielsko-Biała” jeden raz (we wrześniu 2023 r.) wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego (cztery osoby z 72-osobowego składu);
- strażacy SGRChem-Eko „Częstochowa” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego: w sześciu w 2023 r. oraz w trzech w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 74-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od dziewięciu do 11;
- strażacy SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy” wzięli udział w 2023 r. w dwóch ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego. Liczba członków grupy (z 49-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od 11 do 12;
- strażacy SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego: w dwóch w 2023 r. oraz w dwóch w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 76-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od dwóch do 16;
- strażacy SGRW „Radzionków” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa wysokościowego: w ośmiu w 2023 r. i w dwóch w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 30-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od trzech do siedmiu;
- strażacy SGRW „Jastrzębie-Zdrój” wzięli udział w 2023 r. w czterech ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa wysokościowego. Liczba członków grupy (z 32-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od czterech do osiemnastu;
- strażacy SGRT „Dąbrowa Górnicza” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa technicznego: w dwóch w 2023 r. i w jednym w I półroczu 2024 r. Liczba członków grupy (z 78-osobowego składu) uczestniczących w jednym takim szkoleniu wynosiła od ośmiu do dwunastu;
- strażacy SGRT „Bielsko-Biała” wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup ratownictwa technicznego: w jednym w 2023 r. i w jednym w I półroczu 2024 r. (po sześciu ratownikach z 36-osobowego składu);
- strażacy SGPR „Jastrzębie-Zdrój” jeden raz (w marcu 2024 r.) wzięli udział w ćwiczeniach specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych (16 ratowników z 60-osobowego składu);
- strażacy SGPR „Radzionków” wzięli udział (w listopadzie 2023 r.) w trzech ćwiczeniach specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych (po od czterech do ośmiu ratowników z 27-osobowego składu).

(akta kontroli str. 742-877)

Analiza²⁵ kwalifikacji/odpowiedniego przeszkolenia strażaków ratowników poszczególnych SGR wykazała, że według stanu na 30 czerwca 2024 r. ratownicy czterech grup (SGRW-N „Bytom”, SGS „Bytom”, SGRW „Jastrzębie-Zdrój” i SGPR „Radzionków”) posiadali wymagane w zasadach organizacji tych grup kwalifikacje/właściwe przeszkolenie do realizacji działań ratowniczych. W pozostałych grupach byli ratownicy, którzy nie posiadali wszystkich wymaganych kwalifikacji, tj.:

- w SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”: dziewięciu z 27 strażaków wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom

²⁵ Przeprowadzona w oparciu o dane uzyskane z KW PSP w zestawieniach tabelarycznych pn. „Tab. 12. Kwalifikacje strażaków-ratowników Specjalistycznych Grup Ratownictwa (...)” – stan na dzień 30.06.2024 r.

chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym; 24 z 27 wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie reagowania i ograniczania skutków zdarzeń radiacyjnych; 10 z 27 strażaków wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie transportu towarów niebezpiecznych; 18 z 18 wymagało przeszkolenia z zakresu konstrukcji cystern drogowych i kolejowych oraz ich awaryjnego rozładunku;

- w SGRChem-Eko „Częstochowa”: dziewięciu z dziewięciu strażaków wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie reagowania i ograniczania skutków zdarzeń radiacyjnych; 18 z 18 wymagało przeszkolenia z zakresu konstrukcji cystern drogowych i kolejowych oraz ich awaryjnego rozładunku;
- w SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy”: dziewięciu z dziewięciu strażaków wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie reagowania i ograniczania skutków zdarzeń radiacyjnych; sześciu z 18 wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie transportu towarów niebezpiecznych; 18 z 18 wymagało przeszkolenia z zakresu konstrukcji cystern drogowych i kolejowych oraz ich awaryjnego rozładunku;
- w SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice”: 15 z 36 strażaków wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym; 28 z 36 wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie reagowania i ograniczania skutków zdarzeń radiacyjnych; 13 z 36 wymagało przeszkolenia specjalistycznego w zakresie transportu towarów niebezpiecznych; 18 z 18 wymagało przeszkolenia z zakresu konstrukcji cystern drogowych i kolejowych oraz ich awaryjnego rozładunku; 18 z 18 wymagało przeszkolenia z zakresu rozpoznania minersko-pirotechnicznego prowadzonego przez Straż Graniczną, Policję lub Służbę Ochrony Państwa;
- w SGRW „Radzionków”: 10 z 24 strażaków wymagało uzyskania kwalifikacji ratownika wysokościowego KSRG;
- w SGRT „Dąbrowa Górnicza”: 18 z 18 strażaków wymagało przeszkolenia z przemieszczania gabarytów;
- w SGRT „Bielsko-Biała”: dziewięciu z dziewięciu strażaków wymagało przeszkolenia z przemieszczania gabarytów;
- w SGPR „Jastrzębie-Zdrój”: 12 z 12 strażaków wymagało przeszkolenia z zakresu cięcia płomieniowego.

(akta kontroli str. 742-877)

Z kolei z opracowań pn. *Analiza gotowości operacyjnej wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.* oraz *Analiza gotowości operacyjnej wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.* wynikały następujące braki w wyszkoleniu strażaków należących do SGR:

według stanu na 31 grudnia 2022 r.:

- w SGRT „Dąbrowa Górnicza” – dziewięciu strażaków wymagało przeszkolenia w zakresie przenoszenia gabarytów,
- w SGRT „Bielsko-Biała” – dziewięciu strażaków wymagało przeszkolenia w zakresie przenoszenia gabarytów,
- w SGPR „Jastrzębie-Zdrój” – brak było strażaka o uprawnieniach młodszego instruktora psów ratowniczych,
- w SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie uprawnień ratownika chemicznego (22 osoby), ratownika chemicznego z uprawnieniami do obsługi sprzętu specjalistycznego

stanowiącego wyposażenie grupy poziomu L (osiem osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie CBRN (23 osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (31 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie materiałów wybuchowych (18 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (15 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami Inspektora Ochrony Radiologicznej (sześć osób),

- w SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie uprawnień ratownika chemicznego (dwie osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (siedem osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (dwie osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób);
- w SGRChem-Eko „Bielsko-Biała” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie uprawnień ratownika chemicznego (pięć osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami do obsługi pojazdów samochodowych i sprzętu specjalistycznego stanowiących wyposażenie grupy (siedem osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie CBRN (13 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (22 osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie materiałów wybuchowych (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (17 osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami Inspektora Ochrony Radiologicznej (trzy osoby);
- w SGRChem-Eko „Częstochowa” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (trzy osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób);

według stanu na 31 grudnia 2023 r.:

- w SGRW „Jastrzębie-Zdrój” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia ratownika wysokościowego KSRRG (jedna osoba),
- w SGRT „Bielsko-Biała” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie przenoszenia gabarytów (siedem osób),
- w SGRT „Dąbrowa Górnicza” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie przenoszenia gabarytów (dziewięć osób),
- SGPR „Jastrzębie-Zdrój” brak było jednego strażaka ratownika przewodnika psa ratowniczego oraz młodszego instruktora psów ratowniczych,
- w SGRChem-Eko „Bielsko-Biała” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie uprawnień ratownika chemicznego (cztery osoby), ratownika

chemicznego z uprawnieniami do obsługi pojazdów samochodowych i sprzętu specjalistycznego stanowiących wyposażenie grupy (siedem osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie CBRN (18 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (18 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie materiałów wybuchowych (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (17 osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami Inspektora Ochrony Radiologicznej (dwie osoby);

- w SGRChem-Eko „Częstochowa” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (dwie osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób);
- w SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (dziewięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (pięć osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób);
- w SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice” braki wykazano w stosunku do przeszkolenia w zakresie uprawnień ratownika chemicznego (25 osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami do obsługi pojazdów samochodowych i sprzętu specjalistycznego stanowiących wyposażenie grupy (11 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie CBRN (23 osoby), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej (30 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie materiałów wybuchowych (18 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie transportu i magazynowania substancji niebezpiecznych oraz konstrukcji opakowań (14 osób), ratownika chemicznego z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych (18 osób), ratownika chemicznego z uprawnieniami Inspektora Ochrony Radiologicznej (sześć osób).

Wniosek w zakresie gotowości operacyjnej, dotyczący braków w wyszkoleniu strażaków, zawarto wyłącznie w dokumencie *Analiza gotowości operacyjnej wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.*, w następującym brzmieniu: *Braki wyszkolenia w SGRChem-Eko należy uzupełnić po zatwierdzeniu programów szkolenia przez Komendanta Głównego PSP.*

(akta kontroli str. 270-351)

Komendant Wojewódzki wyjaśnił: *Stan wyszkolenia członków SGR jest na bieżąco analizowany przez dowódców grup oraz weryfikowany przez wojewódzkich koordynatorów ratownictwa specjalistycznego oraz Ośrodek Szkolenia KW PSP. Zapotrzebowanie na szkolenia jest zgłaszane do Biura Edukacji KG PSP za pomocą elektronicznego formularza online. KG PSP na podstawie przesłanych zgłoszeń opracowuje harmonogram szkoleń oraz przydziela miejsca. Potrzeby szkoleniowe*

wynikające z poszczególnych zasad organizacji ratownictwa specjalistycznego w ksrq są zgłaszane jako „potrzeby pilne”. Potrzeby szkoleniowe dotyczące SGRW i SGPR były sporządzone ze stanem na dzień 8 marca 2024 r. W latach ubiegłych potrzeby szkoleniowe SGR były zbierane w grudniu 2022 r. oraz w grudniu 2023 r. (SGRW-N i SGS) za pomocą elektronicznego formularza online. Dowódcy SGR zostali zobligowani do wypełnienia wykazu potrzeb szkoleniowych zgodnie z wytycznymi do sporządzenia potrzeb szkoleniowych na podstawie stanu faktycznego. Każda osoba wymagająca przeszkolenia powinna otrzymać taką możliwość oraz zostać wykazana przez dowódcę SGR.

Należy zaznaczyć, że w dziedzinie ratownictwa wysokościowego i wodnego kwalifikacje są nabywane w ściśle określonej kolejności np. nurek kierujący pracami podwodnymi posiada jednocześnie kwalifikacje młodszego nurka i nurka, ratownik śmigłowiec KSRG operator posiada kwalifikacje młodszego ratownika wysokościowego KSRG, ratownika wysokościowego KSRG, ratownika wysokościowego KSRG dowódcy oraz ratownika śmigłowiec KSRG. Może to prowadzić do rozbieżnej interpretacji tabeli wyszkolenia w tych specjalizacjach. Analizując poszczególne SGR:

- a) w SGRW-N Bytom potrzeba przeszkolić 1 nurka ponieważ 1 osoba posiada uprawnienia wyższe (nurka instruktora oraz kierującego pracami podwodnymi),
- b) braki w przeszkoleniu SGRChem wynikają m.in. z braku programów szkolenia:
 - Ratownik chemiczny z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie materiałów wybuchowych,
 - Ratownik chemiczny z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie awaryjnego rozładunku cystern drogowych i kolejowych,
 - Ratownik chemiczny z dodatkowym przeszkoleniem w zakresie ochrony radiologicznej,
 - natomiast program szkolenia specjalistycznego w zakresie reagowania i ograniczania skutków zdarzeń radiacyjnych powstał we wrześniu 2022 r. w związku z czym nie wszyscy członkowie SGRChem zdążyli przeszkolić się w tym zakresie,
 - szkolenie z zakresu materiałów wybuchowych odwołuje do programów szkolenia rozpoznania minersko-pirotechnicznego prowadzonego przez Straż Graniczną, Policję lub Służbę Ochrony Państwa do których to straż pożarna nie ma dostępu, ponieważ zadania te są ustawowo należą do innych służb,
- c) w SGRW Radzionków 16 osób posiada uprawnienia wyższe niż ratownik wysokościowy KSRG (ratownik wysokościowy KSRG dowódca, ratownik śmigłowiec KSRG lub ratownik śmigłowiec KSRG operator), w związku z czym nie ma potrzeby przeszkolenia 10 osób na ratownika wysokościowego,
- d) w dziedzinie ratownictwa technicznego braki w wyszkoleniu wynikają z tego, że program szkolenia specjalistycznego z zakresu przemieszczania gabarytów przy użyciu pojazdów SGRT powstał w kwietniu 2024 r. w związku z czym nie wszyscy członkowie SGRT zdążyli przeszkolić się w tym zakresie,
- e) w SGPR brak jest programu szkolenia z zakresu cięcia płomieniowego.

(akta kontroli str. 1244-1245)

2.3. Komendant poprzez realizację zadań nałożonych na Wydział Planowania Operacyjnego realizował:

- ćwiczenia z udziałem grup specjalistycznych, które odbyły się w ramach ćwiczeń doskonalenia zawodowego organizowanych przez poszczególne SGR i realizowanych zgodnie z „Planami i realizacją ćwiczeń doskonalenia zawodowego” poszczególnych SGR. Ćwiczenia te były nadzorowane przez odpowiednich wojewódzkich koordynatorów ratownictwa specjalistycznego;
- ćwiczenia ze specjalistycznym sprzętem, które były organizowane przez poszczególnych koordynatorów ratownictwa specjalistycznego, z ramienia KW PSP;

27 marca 2023 roku odbyły się ćwiczenia pk. „Żuraw Gilowice 2023”, w których udział wzięły grupy SGRW „Radzionków” i SGRW „Jastrzębie-Zdrój”. Ponadto odbyły się ćwiczenia pk. „Żuraw Katowice 2023” z udziałem SGRW „Radzionków” i SGRW „Jastrzębie-Zdrój”;

- 4 kwietnia 2024 roku odbyła się odprawa służbowa Zastępcy Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego z dowódcami grup specjalistycznych, które brały udział w ćwiczeniach międzywojewódzkich „BESKID 24”;
- doskonalenie zawodowe dla dowódców grup specjalistycznych w okresie objętym kontrolą realizowano m.in. poprzez ćwiczenia wojewódzkie, w których „rozjemcami” byli wojewódzcy koordynatorzy ds. ratownictwa specjalistycznego.

Powyższe realizowane było także poprzez wykonanie zadań nałożonych na Ośrodek Szkolenia KW PSP.

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku Szkolenia KW PSP zorganizowano następujące szkolenia:

- dla SGPR:
 - 14 listopada 2023 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu działań poszukiwawczo-ratowniczych (sześć miejsc),
 - 7 maja 2024 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu działań poszukiwawczo-ratowniczych (siedem miejsc);
- dla SGRT:
 - 3-4 kwietnia 2023 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu ratownictwa technicznego (osiem miejsc);
- dla SGRW:
 - 23-24 kwietnia 2023 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu ratownictwa wysokościowego realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym;
- dla SGRChem-Eko:
 - 13 marca 2024 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym (siedem miejsc),
 - 12 kwietnia 2024 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym (trzy miejsca);
- dla SGRW-N:
 - 10 lutego 2023 r. warsztaty unifikacyjne z ratownictwa lodowego (pięć miejsc),
 - 24 kwietnia 2023 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów nauczania ratownictwa na obszarach wodnych realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym (pięć miejsc),
 - 12 stycznia 2024 r. warsztaty unifikacyjne z ratownictwa lodowego (pięć miejsc),
 - 17 maja 2024 r. warsztaty unifikacyjne dla instruktorów nauczania ratownictwa na obszarach wodnych realizowanego przez KSRG w zakresie podstawowym (dwa miejsca).

(akta kontroli str. 1117)

Komendant Wojewódzki w 2023 r. zorganizował sześć wojewódzkich ćwiczeń ratowniczych, z kolei na rok 2024 przewidziano organizację dwóch wojewódzkich

ćwiczeń ratowniczych. Pierwsze zostały przeprowadzone w II kwartale br., a w III kwartale br. planowana jest organizacja kolejnych wojewódzkich ćwiczeń. W ww. ćwiczeniach wojewódzkich organizowanych przez Komendanta Wojewódzkiego nie korzystano z sił COO spoza województwa śląskiego.

W okresie objętym kontrolą Komendant Wojewódzki zorganizował ćwiczenia ratownicze z udziałem SGR:

– w 2023 r. zostały przeprowadzone trzy ćwiczenia ratownicze, w których udział wzięły następujące SGR:

ćwiczenia pk.: „Chemia 2023” dla: SGRChem-Eko „Częstochowa”, SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice”, SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”, SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy”;

ćwiczenia pk.: „Technika 2023” dla: SGRT „Dąbrowa Górnicza”, SG RT „Bielsko-Biała”;

ćwiczenia pk.: „Woda 2023” dla: SGRW-N „Bytom”, SGS „Bytom”, SGRW „Radzionków”, SGRW „Jastrzębie-Zdrój”;

– w 2024 r. zostały przeprowadzone ćwiczenia ratownicze, pk.: „Powódź 2024”, w których udział wzięła SGPR „Radzionków”.

(akta kontroli str. 1085-1117, 1132-1191)

Realizację ww. ćwiczeń w 2023 r. z udziałem SGR zaplanowano na miesiące: czerwiec i lipiec. Tylko ćwiczenia „Woda 2023” przeprowadzono w lipcu 2023 r., pozostałe we wrześniu i październiku 2023 r.

Jak wyjaśnił Komendant, ćwiczenia nie odbyły się w zaplanowanym terminie, bowiem odwołał je ówczesny komendant (nie podano przyczyn).

(akta kontroli str. 1233)

Z ćwiczeń ratowniczych przeprowadzonych w 2023 r. przeprowadzono analizę, o której mowa w § 42 punkt 3 rozporządzenia w sprawie KSRG. W sformułowanych wnioskach podano m.in.: *Z uwagi na dużą rotację kadry w JRG województwa śląskiego w ostatnich latach należy zintensyfikować ćwiczenia. Należy dążyć do organizacji ćwiczeń kompanii gaśniczej na każdej z trzech zmian służbowych w danym roku. Normatyw wyposażenia pojazdów pododdziału dostosować do realnych zadań i problemów z jakimi spotykają się funkcjonariusze podczas ćwiczeń jak i realnych zdarzeń.*

Wnioski odnoszące się do ćwiczeń SGR dotyczyły samego ich przebiegu. W analizie nie zawarto wniosków odnoszących się do funkcjonowania SGR „na przyszłość”.

Wnioski z ćwiczeń ujęte w ww. analizie zostały przekazane podczas odprawy komendantów, która odbyła się w terminie 16-17 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli str. 1085-1086, 1118-1131)

Ponadto, w styczniu 2024 r. Komenda Wojewódzka przekazała do Komendy Głównej sprawozdanie z przeprowadzonych w 2023 r. ćwiczeń pododdziałów COO wydzielonych z zasobów ratowniczych PSP województwa śląskiego, w którym m.in. przedstawiono wnioski odnoszące się do organizacji i realizacji zadań przez SGR.

(akta kontroli str. 1132-1134)

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant Wojewódzki organizował doskonalenie zawodowe oraz ćwiczenia ratownicze strażaków wchodzących w skład SGR, jednak działania te nie zapewniły

pełnego, zgodnego z wymogami, przeszkolenia strażaków ratowników większości specjalistycznych grup.

3. Wyposażenie SGR i ich ratowników

Opis stanu faktycznego

3.1. Zgodnie z § 4 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej²⁶, opracował *Tabele wyposażenia w sprzęt dla województwa śląskiego*²⁷, tj. zestawienie należnych pojazdów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych oraz sprzętu i środków technicznych. Ich ustalenie nastąpiło w uzgodnieniu z Komendantem Głównym PSP (w październiku 2020 r. i w czerwcu 2024 r.).

(akta kontroli str. 1199-1203, 1243)

Przed opracowaniem tabeli wyposażenia dla województwa z czerwca 2024 r., Komendant uzgodnił z komendantami powiatowymi/miejskimi tabele wyposażenia poszczególnych komend powiatowych/miejskich.

(akta kontroli str. 1204-1224)

Komendant wyjaśnił, że (...) *nie ustalał normatywu wyposażenia indywidualnego strażaków ratowników w poszczególnych dziedzinach ratowniczych, ponieważ wyposażenie indywidualne członków Specjalistycznych Grup Ratowniczych określają zasady organizacji poszczególnych dziedzin ratownictwa specjalistycznego. Natomiast Śląski Komendant Wojewódzki analizuje normatyw aktualnego wyposażenia SGR pod kątem aktualnych potrzeb sprzętowych.*

(akta kontroli str. 1197)

3.2. Szczegółowa analiza dotycząca sprawdzenia ukompletowania i wyposażenia dwunastu SGR wykazała, że w części z nich wystąpiły niedobory w wyposażeniu, tj.:

- SGRW-N „Bytom” – stwierdzono brak w 10 na 64 pozycji wyposażenia²⁸;
- SGS „Bytom” – brak w dwóch na 15 pozycji wyposażenia;
- SGRChem-Eko „Bielsko-Biała” – brak w 17 na 111 pozycji wyposażenia;
- SGRChem-Eko „Częstochowa” – brak w jednej na 111 pozycji wyposażenia;
- SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy” – brak w 24 na 111 pozycji wyposażenia;
- SGRChem-Eko „Katowice Piotrowice” – poziom gotowości operacyjnej A,B: brak w 26 na 111 pozycji wyposażenia; poziom gotowości operacyjnej C: brak w sześciu na 24 pozycje wyposażenia;
- SGRW „Radzionków” – brak w 6 na 89 pozycji wyposażenia;
- SGRW „Jastrzębie-Zdrój” – brak w 39 na 89 pozycji wyposażenia;
- SGRT „Dąbrowa Górnicza” – brak w jednej na 122 pozycje wyposażenia²⁹;
- SGRT „Bielsko-Biała” – brak w czterech na 122 pozycje wyposażenia;
- SGPR „Jastrzębie-Zdrój” – brak w 77 na 227 pozycji wyposażenia;

²⁶ Dz. U. poz. 1793, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie wyposażenia.

²⁷ W czerwcu 2015 r. (aktualizacja w październiku 2020 r.) i w czerwcu 2024 r. Dalej: *normatyw wyposażenia*.

²⁸ Według normatywu wyposażenia.

²⁹ SGR posiada SCRt zamiast samochodu ratownictwa technicznego (SRt).

– SGPR „Radzionków” – brak w jednej na 227 pozycji wyposażenia.

(akta kontroli str. 742-877)

Komendant, odnosząc się sposobu analizowania kompletności wyposażenia SGR, podał: *W Komendzie Wojewódzkiej PSP analizowano wyposażenie SGR funkcjonujących na terenie województwa, poprzez przekazywane do poszczególnych wojewódzkich koordynatorów ds. poszczególnych dziedzin ratownictwa specjalistycznego regulaminów SGR zawierających wykaz sprzętu, a także poprzez analizowanie przekazywanych przez dowódców SGR potrzeb sprzętowych grup wynikających z Zasad organizacji ratownictwa specjalistycznego.*

Nie sformułowano żadnych wniosków, uzupełnienie wykazanych braków sprzętowych realizowano zgodnie z możliwościami finansowymi.

W komendach powiatowych/miejskich, w których funkcjonują SGR, dowódcy tych grup corocznie przesyłają zapotrzebowanie na zakup sprzętu i usług wynikających ze specyfiki oraz funkcjonowania grup. Przedmiotowe zestawienia zawierają szacowany koszt realizacji braków.

Ponadto, Komendant wyjaśnił: *Śląski Komendant Wojewódzki PSP nie występował do Komendanta Głównego o odstępstwa w zakresie braku wyposażenia (...). Jednakże „Tabele gotowości operacyjnej grup specjalistycznych” były codziennie wysyłane do KG PSP. (...) Podkreślić należy, że wprowadzając nowe Zasady organizacji ratownictwa specjalistycznego w ksrq KG PSP w piśmie przewodnim wskazywała jaki jest czas na uzupełnienie braków sprzętowych, aby spełnić wymogi normatywu. Czas ten w odniesieniu do poszczególnych dziedzin ratownictwa specjalistycznego przedstawia się następująco:*

- ratownictwo techniczne - 36 miesięcy od dnia wejścia w życie Zasad,
- ratownictwo chemiczne i ekologiczne - 36 miesięcy od dnia wejścia w życie Zasad,
- ratownictwo wodne - 24 miesiące od dnia wejścia w życie Zasad,
- ratownictwo wysokościowe - 36 miesięcy od dnia wejścia w życie Zasad,
- działania poszukiwawczo-ratownicze - w miarę możliwości należy dążyć do uzupełnienia.

Ponadto kosztowne potrzeby sprzętowe i szkoleniowe SGR woj. śląskiego były zgłoszone do KG PSP w piśmie znak WPDR.5270.14.2022.KP z dnia 2 lutego 2022 r. (...)

(akta kontroli str. 1197, 1244-1255)

Według stanu na koniec 2023 r.: *Szacunkowe koszty doposażenia SGR, zgodnie z normatywem wynikającym z Zasad (...), wynoszą 9 146 530,00 zł.*

(akta kontroli str. 1247)

3.3. W okresie objętym kontrolą Komendant zwracał się do Komendanta Głównego PSP o dofinansowanie ze środków finansowych pochodzących z wpływów uzyskanych ze składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia, przekazywanych przez zakłady ubezpieczeń. Komendant nie zwracał się do Wojewody Śląskiego z wnioskami o przyznanie dodatkowych środków finansowych dla SGR.

W ramach zakupów centralnych pozyskano średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego 4x2 (wartość pojazdu: 1 419 000 zł, z czego 85% stanowiło współfinansowanie ze środków UE, 15% z budżetu państwa) dla SGRChem-Eko „Katowice Piotrowice”.

Ponadto w tym okresie Komenda Wojewódzka PSP w Katowicach dokonywała zakupów specjalistycznych samochodów ratowniczo – gaśniczych dla jednostek w których funkcjonują SGR, tj.:

- średni samochód ratowniczo-gaśniczy (wartość pojazdu: 1 355 814,60 zł, z czego współfinansowanie ze środków NFOŚiGW wyniosło 582 952 zł, z WFOŚiGW: 322 862,60 zł, środki samorządowe 450 000 zł) dla SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy”,
- ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy (wartość pojazdu: 1 524 216 zł, z czego współfinansowanie ze środków NFOŚiGW wyniosło 470 000 zł, z WFOŚiGW: 454 216 zł, środki samorządowe 600 000 zł) dla SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”.

(akta kontroli str. 1197-1198)

3.4. Specjalistyczne grupy ratownicze na wypadek długotrwałych działań ratowniczych w zakresie zaplecza socjalnego i wsparcia technicznego zabezpieczane były przez Wydział Logistyki Komendy Wojewódzkiej PSP. W przypadku długofalowych działań na większą skalę mógł być zadysponowany specjalny Pluton Logistyczny „KATOWICE” wchodzący w skład Śląskiej Brygady Odwodowej, do której przynależą również specjalistyczne grupy ratownicze. W ramach plutonu logistycznego działały sekcje:

- obozowiskowa – odpowiadająca za zapewnienie zaplecza socjalnego do odpoczynku dzięki namiotom, łóżkom i spiworom,
- żywnościowa – odpowiadająca za wyżywienie funkcjonariuszy biorących udział w działaniach,
- materiałowo-techniczna – odpowiadająca za wsparcie techniczne przy awariach sprzętu i pojazdów oraz zapewniająca zabezpieczenie paliwowe.

W Plutonie Logistycznym „KATOWICE” za wyposażenie oraz bieżące uzupełnianie braków odpowiadał Wydział Logistyki KW PSP. Kwestie te zostały uregulowane w rozkazie Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w sprawie powołania, organizacji oraz zasad dysponowania Śląskiej Brygady Odwodowej.

(akta kontroli str. 1197-1198)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Utrzymywanie przez SGR nominalnej gotowości operacyjnej

Opis stanu
faktycznego

4.1. W okresie objętym kontrolą obowiązywały *Zasady monitoringu sił i środków KSRG*³⁰. Celem *Zasad monitoringu* było jednoznaczne określenie poziomu dostępności sił i środków KSRG do natychmiastowego użycia w działaniach ratowniczych w kraju oraz poza jego granicami. *Zasady monitoringu* określały zadania stanowisk kierowania³¹: Komendanta Głównego PSP, komendantów wojewódzkich PSP, komendantów powiatowych (miejskich) PSP oraz punktów alarmowych³² szkół PSP, a w szczególności częstotliwość i rodzaj informacji przekazywanych do SK Komendy Głównej PSP w zakresie pododdziałów i grup specjalistycznych KSRG.

³⁰ Dalej: *Zasady monitoringu*; wydane przez Komendę Główną PSP – Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności; zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP w marcu 2013 r.

³¹ Dalej: SK.

³² Dalej: PA.

W zakresie monitoringu SGR, SK Komendy Wojewódzkiej oraz PA szkół PSP powinny przysyłać informację do SK Komendy Głównej – jeden raz na dobę na godz. 10:00 lub w przypadku, gdy poziom gotowości ulegnie zmianie (nastąpiły zmianie w sprzęcie i/lub osobach).

Zgodnie z *Zasadami monitoringu*, Komenda codziennie monitorowała gotowość operacyjną poszczególnych SGR przysyłając do Komendy Głównej PSP zbiorczą tabelę obejmującą nominalny (*wg rozkazu*) i faktyczny poziom gotowości wszystkich SGR, z podaniem przyczyn obniżających gotowość lub powodujących wycofanie grup. W korespondencji zwrotnej (mailowej) Komenda Główna PSP przysyłała wykazy grup o obniżonej gotowości oraz grup wycofanych na terenie kraju.

(akta kontroli str. 723-739)

4.2. Stan gotowości operacyjnej poszczególnych SGR w całym 2023 r. i w I półroczu 2024 r.³³ przedstawiał się następująco:

- w 2023 r.:
 - w przypadku dwóch SGR (SGRChem-Eko „Częstochowa” i SGRW „Jastrzębie-Zdrój”) nie wystąpił ani jeden przypadek (dzień) obniżonej gotowości;
 - najczęściej obniżona gotowość wystąpiła w przypadku SGRW-N „Bytom”, tj. w każdym miesiącu odnotowano od 13 do 21 dni obniżonej gotowości, co łącznie dało 208 z 365 dni w tym roku i stanowiło, że tylko przez 43% dni w 2023 r. grupa funkcjonowała zgodnie z rozkazem. Przyczyną większości przypadków był brak odpowiedniej liczby nurków na zmianie;
 - w kolejnych pięciu grupach (SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”, SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy”, SGRChem-Eko „Katowice Piotrowice”, SGRT „Dąbrowa Górnicza” i SGRT „Bielsko-Biała”) gotowość operacyjna utrzymana była zgodnie z rozkazem odpowiednio w 97%, 95%, 94%, 92%, 96% dniach 2023 r.;
 - w pozostałych czterech grupach (SGS „Bytom”, SGRW „Radzionków”, SGPR „Jastrzębie-Zdrój” i SGPR „Radzionków”) obniżona gotowość lub wyłączenie grupy wahało się między dwoma a trzema dniami, czyli zgodnie z rozkazem grupy funkcjonowały przez 99% dni w 2023 r.;
- w I półroczu 2024 r.:
 - w przypadku pięciu grup (SGS „Bytom”, SGRChem-Eko „Częstochowa”, SGRW „Radzionków”, SGRW „Jastrzębie-Zdrój”, SGPR „Radzionków”) nie wystąpił ani jeden przypadek (dzień) obniżonej gotowości lub wyłączenia grupy;
 - najczęściej obniżona gotowość wystąpiła w przypadku SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice” (przez 118 ze 182 dni I półrocza 2024 r.) i SGRW-N „Bytom” (przez 84 ze 182 dni). W obu przypadkach odnotowano obniżenie poziomu gotowości operacyjnej w każdym miesiącu tego okresu, tj. wynoszącej odpowiednio od dwóch do 31 dni w miesiącu i od sześciu do 22 dni w miesiącu. Stanowiło to, że SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice” tylko przez 35% dni w I półroczu 2024 r. grupa funkcjonowała zgodnie z rozkazem, zaś SGRW-N „Bytom” przez 54% dni;
 - SGRChem-Eko „Gliwice-Łabędy” przez 64 ze 182 dni w I półroczu 2024 r. wykazała obniżenie poziomu gotowości operacyjnej. Obniżenie gotowości

³³ Ustalony na podstawie zbiorczych danych zestawionych w Komendzie Głównej PSP.

wystąpiło w trzech z sześciu miesięcy i wynosiło od 16 do 30 dni. Stanowiło to, że zgodnie z rozkazem grupa ta funkcjonowała przez 65% dni w półroczu;

- w pozostałych czterech grupach (SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”, SGRT „Dąbrowa Górnicza”, SGRT „Bielsko-Biała” i SGPR „Jastrzębie-Zdrój”) wystąpiły pojedyncze i z reguły krótkotrwałe przypadki obniżenia gotowości lub wyłączenia grupy, wynoszące od dwóch do 23 dni w półroczu, co stanowiło, że ww. grupy zgodnie z rozkazem funkcjonowały przez odpowiednio: 87%, 91%, 86% i 99% dni w I półroczu 2024 r.

(akta kontroli str. 740-741)

Komendant wyjaśnił: *W przypadku obniżonej gotowości operacyjnej SGR województwa śląskiego, SKKW przekazywało ww. informację do KCKR. O zdarzeniu wymagającym udziału SGR danej specjalizacji informowano KCKR, które dysponowało SGR z innego województwa zgodnie z mapami obszarów chronionych SGR ujętych w „Krajowym planie rozwoju sieci jednostek ratownictwa specjalistycznego Państwowej Straży Pożarnej na lata 2022 – 2024”.*

(akta kontroli str. 740-741)

W sprawie okresowych analiz gotowości operacyjnej SGR oraz przyczyn przypadków obniżonej gotowości lub wyłączenia grup i podejmowania w związku z tym działań zaradczych, Komendant wyjaśnił: *W KW PSP w dokumencie Analiza Gotowości Operacyjnej województwa śląskiego przedstawiono ilość dni, w których dana SGR nie uzyskała gotowości operacyjnej zgodnie z rozkazem Komendanta Głównego. Dokument zawiera również przyczyny obniżenia gotowości. Obniżony poziom gotowości SGRW-N Bytom spowodowany jest brakiem nurków MSWiA w danym dniu. SGRW-N Bytom posiada wymagany stan wyszkolenia zgodnie z zasadami organizacji ratownictwa wodnego w krajowym systemie ratowniczo – gaśniczym z grudnia 2020 r., który nie zapewnia osiągnięcia gotowości spowodowanego czasem pracy strażaków w rozliczeniu 6 miesięcznym.*

Przyczynami obniżenia gotowości operacyjnej były awarie, serwis pojazdów SGR, w związku z powyższym nie zastosowano żadnych środków zaradczych ponieważ są to przyczyny wynikające z eksploatacji pojazdów.

(akta kontroli str. 1229-1230, 1232)

W Analizie gotowości operacyjnej województwa śląskiego (wg stanu na 31 grudnia 2023 r.) podano: *W związku z obniżeniem poziomu gotowości SGWR-N Bytom przez 208 dni zasadne jest obniżenie jej poziomu z ABC do AB.*

(akta kontroli str. 311-351)

Ponadto Komendant podał: *Obniżona gotowość operacyjna SGRChem Katowice Piotrowice w I półroczu 2024 r. wynikała w głównej mierze z wycofania z udziału bojowego samochodu SRRChem MobiLab w wyniku awarii spowodowanej czynnikami eksploatacyjnymi. SRRChem MobiLab na skutek wykonanych napraw, powodujących długotrwałe wycofanie, został naprawiony. W związku z powyższym Śląski Komendant Wojewódzki PSP nie planuje podjąć działań zaradczych w tym zakresie ponieważ powód wycofania został usunięty.*

Informuję, że w trakcie aktualizacji jest Krajowy Plan Rozwoju Ratownictwa Specjalistycznego PSP na kolejne lata. W wyniku dokonanej analizy, w przypadku SGRW-N Bytom planuje się obniżenie poziomu gotowości operacyjnej grupy, co spowoduje, że grupa będzie spełniała wymagane kryterium nurków na zmianie, a tym samym będzie spełniała deklarowany nowy poziom gotowości operacyjnej. Pismo w tej sprawie zostanie przesłane we wrześniu br. do KG PSP.

(akta kontroli str. 1247)

4.3. W okresie objętym kontrolą wszystkie SGR brały udział łącznie w 200 działaniach ratowniczych, w tym w 161 w 2023 r. i 39 w I półroczu 2024 r. Najczęściej w działaniach tych uczestniczyły grupy SGRChem-Eko: łącznie w 127 działaniach (63,5% wszystkich działań). W pozostałych przypadkach grupy uczestniczyły:

- SGPR: łącznie w 36 działaniach (18%);
- SGRW-N: w 14 działaniach (7%);
- SGRW: łącznie w 11 działaniach (5,5%);
- SGS: w siedmiu działaniach (3,5%);
- SGRT: łącznie w pięciu działaniach (2,5%).

Spośród ww. przypadków, cztery zdarzenia miały miejsce poza województwem śląskich, tj. SGS uczestniczyła w dwóch zdarzeniach na obszarze województwa opolskiego, SGRW-N „Bytom” w jednym zdarzeniu w województwie opolskim, a SGPR „Jastrzębie-Zdrój” – w zdarzeniu na terenie Łodzi.

(akta kontroli str. 742-878)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Sprawowanie przez komendanta wojewódzkiego PSP nadzoru nad przygotowaniem i funkcjonowaniem SGR

Opis stanu
faktycznego

5.1. Na podstawie Rozkazu Nr 1.2023 i Rozkazu Nr 1.2024 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, odpowiednio z dnia 19 stycznia 2023 r. i 17 stycznia 2024 r., w sprawie powołania, organizacji i zasad dysponowania Śląskiej Brygady Odwodowej, powołano zespoły inspekcyjne.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. przeprowadzono łącznie 14 inspekcji gotowości operacyjnej SGR, tj.:

- w lipcu 2023 r.: SGRW „Radzionków”, SGRW „Jastrzębie-Zdrój”, SGRW-N „Bytom”, SGS „Bytom”,
- we wrześniu 2023 r.: SGRChem-Eko „Gliwice Łabędy”, SGRChem-Eko „Bielsko-Biała”, SGRChem-Eko „Częstochowa”, SGRChem-Eko „Katowice-Piotrowice”,
- w październiku 2023 r.: SGRT „Dąbrowa Górnicza”, SGRT „Bielsko-Biała”,
- w czerwcu 2024 r.: SGRW „Radzionków”, SGRW „Jastrzębie-Zdrój”, SGPR „Jastrzębie-Zdrój”, SGPR „Radzionków”.

(akta kontroli str. 890-944)

Zakres kontroli był zgodny z *Wytycznymi prowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej oddziałów i pododdziałów centralnego odwodu operacyjnego krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*, stanowiącymi załącznik nr 6 „Zasad Organizacji Centralnego Odwodu Operacyjnego Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego” z dnia 20 stycznia 2022 r. i obejmował:

- czas dojazdu sił i środków pododdziału do rejonu koncentracji zgodnie z rozkazem komendanta wojewódzkiego PSP,
- gotowość ratowników do prowadzenia działań ratowniczych,
- dokumentację operacyjną pododdziału COO,

- stan samochodów i sprzętu,
- praktyczną umiejętność rozwijania sił pododdziału – ćwiczenia,
- zgłoszenie do SK Komendy Wojewódzkiej PSP gotowości inspekcjonowanego pododdziału do wyjazdu oraz formę ukształtowania kolumny pojazdów,
- sposób zabezpieczenia opuszczonych rejonów przez SK Komendy Wojewódzkiej PSP.

W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 881-882, 890-944)

5.2. W sprawie analizowania działań ratowniczych, Komendant wyjaśnił, że: *Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach nie sporządziła analiz (pisemnych) z działań ratowniczych z udziałem SGR na terenie województwa śląskiego. Nadmieniam, że funkcjonariusze Stanowiska Kierowania Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach analizują na bieżąco, zgodnie z „Zasadami ewidencjonowania zdarzeń w systemie wspomaganie decyzji Państwowej Straży Pożarnej” z grudnia 2023 roku (dokument na stronie KG PSP), wszystkie informacje (meldunki) ze zdarzeń przekazywane przez podległe Stanowiska Kierowania Komendantów Miejskich/Powiatowych. Po sprawdzeniu poprawności i wprowadzeniu ewentualnych zmian, informacje ze zdarzenia zostają zatwierdzone, a tym samym przekazane do KG PSP. Dodatkowo do zdarzeń z udziałem SGR dołączane są informacje o działaniach ratowniczych przeprowadzonych przez oddział/pododdział, które są także sprawdzane (analizowane) przez funkcjonariuszy SKKW, a następnie są przekazywane do Wojewódzkich Koordynatorów danej specjalizacji i przez nich weryfikowane i analizowane.*

(akta kontroli str. 882)

W okresie objętym kontrolą Komendant zlecił Komendantowi Miejskiemu PSP w Katowicach sporządzenie pełnej analizy ze zdarzenia z dnia 27 stycznia 2023 r. dotyczącego wybuchu gazu w budynku parafii, w którym uczestniczyły dwie Specjalistyczne Grupy Poszukiwawczo-Ratownicze z Jastrzębia-Zdroju oraz Nowego Sącza.

Analiza została przygotowana w oparciu o procedurę określoną w załączniku nr 12 do rozporządzenia w sprawie KSRG oraz zgodnie z zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego PSP *Zasadami analizowania zdarzeń dla jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej*. Jak wyjaśnił Komendant: *Wnioski zawarte w ocenie analizy wykonanej przez KW PSP zostały przekazane podległym Komendantom Miejskim/Powiatowym PSP podczas jednej z wideokonferencji przeprowadzonych przez Naczelnika WPO.*

(akta kontroli str. 882-884, 992-1072)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 16 września 2024 r.

Kontroler

**Katarzyna Gradzik
Doradca ekonomiczny**

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

.....